

Frank Davidsen

Fíggjarnevndarformaðurin alvitandi

Sambært honum kemur ratingin hjá Moody ikki at hava nakra negativa ávirkan á rentustøði hjá landskassanum. Hetta sleingjur hann út av løgtingsins røðarapalli, uttan at hann yvurhøvur hevur ánilsi av, hvussu ratingin hjá Moody kemur at síggja út, tá ratingsfyrirøkan einaferð fær innlit í tað karaktermorð ið Jørgin Niclasen og Bárður Nielsen nú leggja saman ráð um. Hesir báðir feðgarnir eru arkitektarnir aftaná fyri tí høggrasnaring, ið er farin fram í føroyskum politikki seinasta ári.

Orsøkina til hesa høggrasnaring er fyrst og fremst, takka verið einum løgmanni ið enn ikki hevur sæð skriftina á veggnum. Hinvegin so hevur alt Føroya fólk verið vitni til, at fólkaflokkurin og heykanir í hansara egna flokki fullkomuliga hava sett hann út av spælinum, bæði politiskt og á annan hátt.

Bárður Nielsen sum figgjarmálaráðharri var fyri fáum árum síðani høvudsarkitekturin, tá rentuskattalógin bleiv broytt, so tað bleiv lukrativt skattliga at handla partabrøv. Hetta kom at gerast eitt gott ískoyti til landskassan, segði hann, eins og fólk finga tað fatan, at virðisbrævamarknaðurin var eitt gullnám.

Í staðin fyri gjørdist tað ein figgjarlig vanlukka, fyri eina rúgvu av føroyskum skattaborgarum. Fólk tóku lán, summi veðsettu síni hús fyri at sleppa upp í gulldansin, sum Bárður Nielsen fyrigyklaði fyri fólki.

Bankarnir góvu starvsfólkunum bonus fyri at yvirbevisa sínum kundum,

um at keypa partabrøv. Ja, bankarnir fóru so langt sum, at siga seg selja partabrøv "við ongum váða" sum eftirfylgjandi vísti seg at vera ein beinleiðis lygn.

Avleiðingarnar síggja vit í dag, har Føroya Rættur í millum annað, viðgerð eitt mál har ein pensionistur setti alla sína uppspardu pensión í partabrøv "við ongum váða." Í staðin fyri misti hon alla sína uppspardu pensión, sum hon hevði upparbeitt, sitt arbeidssføra lív. So spurningurin er, hvussu álítandi figgjarliga orakli hjá Sambandsflokkinum er, nú hann sigur seg vera garanturur fyri, at Moody ikki fer at niðurgradera ratingina hjá Føroyum, sjálvt Um Landsbankin fær mønustingin.

Nú runublok og niðurgerðingin av Landsbankanum er í hæddini, og neokonservativu kreftirnar kniggja sær í hendurnar, so kunna vit í ljósinum av hesum ásanna, at líka síðan Landsbankin varð stovnaður í 1978, so hava høggrakreftirnar bert biða eftir røttu lýtuni, at likvidera Landsbankan. Fólkaflokkurin í tá hevði ein meira liberalan formann í Jógvan Sundstein, var við til, at stovna Landsbankan.

Hann stuðlaði eisini Javnaðarflokkin, tá hesin fekk tvey av sínum hjartamálum samtykt á løgtingi, nevnliga Samhaldsfasta og ALS. Hóast táverandi heykarnir í Fólkaflokkinum vóru ímóti hesum báðum stovnum, sum eingin í dag hevði vilja verið fyri uttan, so gjørdur Jógvansa liberalu sjónarmið seg galdandi, soleiðis at uppskotini vóru framløgd og samtykt. Í millum annað so kravdi konservativi bólkurin

í Fólkaflokkinum, ar ALS gjaldið ikki skuldi upp um 50 % av eini arbeidarløn. Men Jógvan Sundstein saman við Atla Dam setti heykarnar í Fólkaflokkinum uppá pláss, so persónliga eigur fyrrverandi formaður Fólkaflokkssin sín stóra lut í, at vit í dag hava ein væl virkandi samhaldsfasta, og ikki minni eina væl virkandi arbeidssloysistrygging.

Men tá tað er sagt, so ivist eg onga lýtuni í, um sitandi leiðsla hevði mynda Fólkaflokkin tá, so var hvørki ALS ella Samhaldsfasti samtyktur. So takk skal tú hava fyri tað Jógvan.

Meðan øll verkafeløg bæði á sjógv og landið, eins og arbeidsgjevarafelagi ið umboðar vinnuna bæði á sjógv og landið eru í móti, at figgjarmálaráðharrin likviderar Landsbankan, so tekur Felagi Peningastovnar fult og heilt undir við hesi ráðagerð figgjarmálaráðharrans. Sum onkur segði undir viðgerðini í løgtinginum, so var hetta fyri peningastovnar, sum tá ið ein gav smábørnum bomm. Men hinvegin, sum fleiri søgdu undir viðgerðini, so áttu allar reyðar lampur at lýsa orsaka hesum.

Bankarnir eru ivaleysa stórir til okkara figgjarviðurskifti í dag, og var tað ikki orsøkin til at Eik Banki fór á heysin, at hann gloypti yvur meira enn hann var ætlaður til. Og hevði Føroya Banki verið líka skjótur á sjóarfallinum sum Eik Banki, so var hann helst eisini farin á heysin.

So stutt tíð er farin síðan húsagangin í Eik Banka, at tey sum vóru drigin uppá trá, við órealistiskum og beinleiðis ósonnum lyftum frá bankans síðu, sita sum

fýrr sagt, í hesum døgum í Føroya Rætti. Har royna tey at bjarga sær undan teimum figgjarligu avleiðingunum tey finga, orsaka av teimum fúlu misinformatiónum Bankans. Men nú hevur pípan fingið eitt annað ljóð, tí nú rennur Eik Banki undan ábyrgdini, og gramleikin verður í staðin fyri settur í hásætið.

Og eingin ivi er um, at tað er fæi hjá Landsbankanum og Samhaldsfasta ið peningastovnar, stremba eftir at fáa til haldar um ikki so langa tíð.

Hendir tað, at Moody orsaka av avtøku Landsbankin niðurgraderar tað sera góðu rating í Føroyar hava, so kann tað fáa vanlukkuligar avleiðingar fyri føroyskan búskapin. Bara ein hækking uppá 1/4 % kan fáa ógvusligar fylgjur alt samfelagi, bæði á sjógv og landið.

Tí verri líkist politikkur samgongunar meira og meira tí sum koyrði Ísland á húsagang. Har góðu politikarnir peningastovnunum, saman við spekulantunum leysar teymar, við tí úrsliti at samfelagi alt fór á heysin. Rokningina kom vanligi skattaborgarin at gjalda, meðan túsindar av íslendingum fluttu av landinum.

Samstundis liva fleiri av spekulantunum í skattaparadísunum runt heimin og njóta lívið. Men spurningurin er um liv teirra verður ríkari av hesum.

Alt veldst um atkvøðuneytini hjá samgonguni halda áfram, at trýsta á grøna knøttin, soleiðis at okkara samfelag verður í somu støðu sum Ísland var fyri nøkrum árum síðani.

Frits Johannesen

Kamaro

Í gjár bórast tey tíðindi á føroyska portalinum, at eitt norskt línuskip, Kamaro, var í havsneyð – 23 fjóðringar úr landi (Hvar?) ,og at norska bjargingar tænanastan hevði bjargað manningini, 14 í tali.

Í dag kl 14:00 bar útvarpið tey tíðindi, at nakrir av manningini høvdu fingið sær upp í nevið á onkrari bar, tá ið teir vóru komnir í land – væl í gagnist teimum - og stóðst ein ávísur standur av hesum svølgi. Hetta varð eisini borið fram í norskum tíðindum.

Tá ið hesi tíðindi bórast, mundi mangur við mær hugsa: Hví skal slíkt koma í ljósmála eftir at bjargingin var væleydnað? Tað var, eins og hetta var sleyg og slatur, sum Útvarp Føroya bar. Ofta er tað so, at sleyg og slatur fer 100 ferðir kring knøttin, áðrenn sannleikin hevur fingið klossur upp á beinini. Tað var líkari, at útvarpið kom í samband (tað kanska teir fara) við bargingartænanastuna og skiparan, ella steðgaðu á eitt sindur, og lótu vit og skil ráða. Tað mundi vera beiskt hjá teimum, sum varða av at hoyra slíkt, tá lívsvandin hevur verið teimum bjargaðu á kroppinum.

Tá ið polski seglbáturin, Rzeszowiak, var í havsneyð, gekk bjargingin fyrimyndarlíga fyri seg. Tíðinda-tænanastan gjørdi sítt til, at vit

fingu eina góða heildarmynd av hesi bjarging, sum alt Føroya fólk frøddist yvir. Rósandi orð vórður borin fram til heiðurs fyri teimum, sum útintu hetta roynisverk bæði hiðan av landi og uttanlands frá. Her kom æstetikkurin til sjóndar, sum tænti øllum, ið vardu av – stovnum, manning, skipum, bjargingarfólki, tyrlu, tíðindatænanastuni, kreppuhjálparfólkum o.s. fr.

Nei, ikki var tað rætt av Útvarp Føroya at bera hesi tíðindi í dag - ein sunnudag eftir kirkjutíð. Mangur ein her á landi hugsaði um støðuna hjá teimum, sum bjargaðir vóru og teimum avarðandi, sum hava hesa hending næst við. Teimum verður ynskt alt tað besta í komandi tíðum.